

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Vtrum sit aliquod præceptum diuinum obligans ad contritionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

loquens de bono latrone. In eo momento peccata totius vite simul absterge. D. Leo epistola 91. Apud Deum nullas pariter venie moras vera conversio, dicente Spiritu Dei per Prophetam, Cum conuersus ingenueris, saluus eris.

17
Triplex Ratio.

Probatur Tertio; Ratione. Primo, In præceptis aliarum virtutum, vt Fidei, Spei, Charitatis, quibus actus internus præcipitur, non requiritur certa mensura intensiõnis graduum, aut durationis temporis: ergo nec in præcepto Contritionis. Antecedens patet, quia Species actus præcipitur, non autem intensio, vehementia, duratio, quæ solum sunt extrinsecæ actus conditiones. Secundo; Homo in momento temporis potest auerti à Deo, & per actum voluntatis quantumuis remissum: ergo

similiter poterit conuerti. Patet consequentia, quia Deus pronior est ad misericordiam, quam ad iram. Tertio; Si aliqua talis mensura temporis vel intensiõnis requireretur, cum ea sit prorsus ignota mortalibus, fortuito & non ex animi destinatione ad eam mensuram pertingeremus: quod sanè est incommodum; nullo enim modo sciemus, quousque debeamus conuerti.

Dices, Ergo homo poterit scire se esse in gratia. Respondeo, Posse, valde probabiliter id conijcere, non tamen certo scire. Ratio est, Quia non certo scimus, an nostra contritio tanti æstimet peccatum, & ex tam puro affectu erga Deum, quam par est.

Q V Æ S T I O I V.

De Tempore Contritionis.

D V B I V M I.

Verum sit aliquod præceptum Diuinum obligans ad Contritionem?

1
Negat Victoria.

FRANCISCUS VICTORIA, vt refert Melchior Canus Relect. de Pœnitentiâ part. 4. docuit non extare aliquod præceptum de contritione, sed eam tantum esse necessariam ad iustificacionem necessitate mediij. Vnde sequitur, Peccatorẽ qui eam in fine vitæ non conciperet, non peccatum nouo peccato; sed solum damnari propter antiqua. Sed contraria sententia est omnino tenenda: Pro qua

Affirmatur.

Dico Primo: Extare diuinum præceptum de contritione, ac proinde eam esse necessariam ad iustificacionem, non solum necessitate mediij, sed etiam præcepti. Est communis. Vide Vegam lib. 13. in Trident. cap. 19. & Canum loco citato.

Scriptura.

Probatur Primo: Quia Scriptura sapissimè nobis proponit pœnitentiã ijs loquedi formis, quibus aperte insinuat præceptum. Luca 13. v. 3. Nisi pœnitentiã habueritis, omnes similiter peribitis. Atqui præceptum non potest clariùs indicari, vt patet Ioan. 3. Nisi quis renatus fuerit. Et Ioan. 6. v. 53. Nisi manducaueritis. Sic Matthæi 4. v. 17. per modum præcepti proponitur: Pœnitentiã agite, appropinquauit enim regnum Dei. Marci 1. v. 15. Pœnitentiã, & credite Euangelio. Actõrum 2. v. 38. Pœnitentiã agite, & baptizetur vnusquisque vestrũ. Secundo: Quia Scriptura passim increpat peccatores, quod non agant pœnitentiã; vt patet Iob 54. Ecclesiastici 2. Ieremiæ 8. Ioëlis 2. & alibi: ergo ad hoc obligantur. Tertio: quia de omni actu qui est in nostrã potestate, & est necessarius ad salutem necessitate mediij, est præceptum: atqui contritio est talis, vt omnes concedunt: ergo de ea est præceptum. Maior probatur: Quia quisque tenetur diuino præcepto procurare suam salutem: ergo etiam præstare illos actus, qui sunt media necessaria ad salutem. Cõfirmatur, Quia obligatio præcepti affirmatiui maxime oritur ex ordine, quem habet opus ad finem.

Ratio.

Solumtur obiectio.

Dices Primo: Gratia Dei est necessaria homini necessitate mediij, non tamen est præcepti. Cur non idem dici possit de contritione? Respondeo;

Est dispar ratio; quia gratia non est opus hominis, sed Dei: præcepta autem solum dantur de operibus nostris: tale autem est contritio.

Dices Secundo: D. Thomas 2. 2. q. 14. art. 2. ait, Finalem impœnitentiã non esse speciale peccatũ, sed solum peccatũ circumstantiã: ergo non est aliquod particulare præceptum, quo pœnitentiã præcipiatur, & impœnitentiã veteretur. Respondeo: Impœnitentiã finalis, id est, continuatio peccati vsque in finem, est solum circumstantia, quando quis in peccato existens subito moritur, non præuiso periculo; & tunc non est contra aliquod particulare præceptum, ita vt sit peccatum mortiferum. Secus autem est, quando quis aduertens periculum mortis, vel posituè non vult pœnitere, vel omittit.

2
Præceptũ de Contritione non est positiuum, sed naturale.

Dico Secundo: Hoc præceptum contritionis non est positiuum, sed naturale; connaturale tamen ordini gratiæ, sicut præceptum Fidei, Spei, & Charitatis. Probatur Primo: Quia sicut Ius naturale dicitur, vt Deum diligamus super omnia, ita etiam dicitur, si eum offendimus, debere nos anniti vt reconciliemur; quod fit per contritionem. Secundo: Homo iure naturali charitatis tenetur proximum corripere & emendare: ergo etiam semetipsum. Tertio: Eodem iure tenetur quisque sibi in graui & extremã corporis necessitate subuenire: ergo & in pari necessitate salutis animæ.

Solumtur obiectio.

Dices: Si contritio est medium necessarium, & præceptum legis naturæ; ergo nunquam poterit obtineri reconciliatio sine contritione; vel saltem semper tenebimur eam excitare, quando volumus reconciliari.

Respondeo Negando Consequentiam: Est enim medium necessarium, nempe quando non interuenit Sacramentũ, quod eius defectum suppleat, sicut tempore legis Naturæ & Veteris. Similiter est præcepta, quando deest Sacramentum; alioquin quis vitur Sacramento ad remissionẽ peccatorum instituto, neq; est necessarium medium, nec est præcepta: sed sufficit attritio cum Sacramento. Excipio tamen periculum mortis, vt supra dictum est de Baptismo qu. 68. art. 2.

D V B.